

**ТИКВЕШКИ ЛИКОВНИ
УМЕТНИЦИ**

УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА – КУМАНОВО

ГЕСТ НА ПРЕПОЗНАВАЊЕ

До не така дамна за сликарите со тиквешки корен се зборуваше речиси како да се исклучиво чеда на климата: температурата, некаков до симбол исушен предел - ете ги трите супстанции што треба да ги објаснат и нивното минато и нивното постоење и нивната иднина.

Дури и големиот Петар Мазев, кого штотуку го загубивме, а чија слава допрва ќе расте, имаше обичај да каже дека е роден на врелата прав и под многу ѕвезди. Наспроти тоа на изложбата од пред дваесеттина години во Гранд Пале во Париз (Уметноста на тлото на Југославија од предисторијата до денес) огромно восхитување им беше доделено на бриљантната икона на Св. Ѓорѓија од Струга и на фасцинантниот олтарски крст од Полошкиот манастир. Ако врската е нејасна веднаш ќе додадам - сликарот на тој раскошен Св. Ѓорѓија, мајсторот Јован Зограф, ги наслика во 1271 год. фреските од наосот на црквата Св. Никола во селото Манастир, Мариовско.

Треба ли сега да потсетам какви временски пластови чува допрва, блиското Стоби? Поважно е, чинам, дека трите точки се веќе тука. Од Полошкиот манастир Св. Ѓорѓија, реката Црна ќе не доведе на своето устие до Стоби, а понатаму Вардар до средновековниот Просек или денешната Демир Капија. Токму тука реката Бошава ја колчат пеонски и старомакедонски колчиња, Самоиловите повелби и хералдика од времето на велможите, архонтот Добромир Хрис и севастократорот Стрез. И толку засега за историјата. По патот кон изворите на Бошава во Кожув Планина стадата што оттука се враќале (не така дамна) од зимските пасишта во Солунско, ќе ја доцртаат линијата пак до Манастир, Мариовско создавајќи ја во широки плохи картата на просторот Тиквешија. Во тој простор, секое копнување на копачот не води право во антиката, во Византија, во старословенското средновековие, сè до минатиот век на обновената надеж на македонското просветителство.

Сакам да ја повикам нашата фантазија за да во таа карта ја препознаеме и картата на нашата историска меморија, мапата на нашите сеќавања што можеби одново се редат на своето место, закономерно и слободно - истовремено со, сета пропустливост на духот.

Во детството и во раната младост многумина од нас се сретнуваа со необјасливи нешта. Излетите нè водеа во моклишките урнатини, малите козари и козите во клиновските пештерски цркви, реката и неуловливите риби нè исфрлаа на брегот кај Стоби. Вцашени ликови и светители, исчадени олтари, обезглавени камени тела и благородни глави со поглед вперен кон модрата тепсија на небото. На тие "руини" како во врела пареа се раѓаа живи пасторали небаре како фатаморгани, свирачи на дипли, играчи и сатири што напладне се будеа во сувите треви, а заспиваа на залез меѓу лозовите лисја... Може ли нашите очи да се постари од нашето тело? И може ли нашето паметење, како што толку пати е речено, да е постаро од нашето сопствено искуство? Мислата е ризична, но истовремено и така заводлива. Во секој случај, во Стоби дури подоцна археолозите ископаа нови храмови, базилики, дури синагоги. Каков раскош од статуи, симболи, свети птици и плодови втиснати во измешаните археолошки пластови а со толку вратен живот.

Веројатно тука, непрепознатливо но точно, се и поводите за фигурите што ги пробиваат пределите и пределите што влегуваат во нив, од последниот период на Петар Мазев. Во сликите на Ана Темкова наконтениот каподохиски ритер, воин и маченик Св. Ѓорѓија долетува од некаде во трошниот конак или во дедовиот дом. Подрачјето на инсектите на Илинка Глигорова - Суза е паралелен свет: останува откако степските коњаници протатнеле низ сувиот пејзаж. Од каде огромните, старозаветни глави со вжештен поглед, на платната на прерано починатиот Константин Мазев? Можеби низ истата стара меморија што пробива тој нè води до Палестина и уште потама до старата Асирија. Сеќавањето што Никола Баснарков го бараше во иднината, Петар Наневски го пронаоѓа во лирското ткаење на сегашноста.

И токму на таа точка, целта на оваа изложба е постигната. Ако меѓу минатото и сегашноста сè тече, ако историската дупка е само илузија премачкана и поништена од една побрза и посигурна моќ на сеќавањето, тогаш не само сликарите од Тиквешијата, туку и целото македонско сликарство на кое тие сплотено му припаѓаат, само илузорно страдало од таканаречениот дисконтинуитет. Модернитетот во тој случај и понатаму ќе остане шифра што секојдневно и секој од нас одново ќе ја отвори. Токму затоа најмладите на оваа изложба, Станко Мицев и Глигор Мукаетов, хармонично стојат на оваа почва со големо минато и жестока сегашност.

НЕВЕНКА АНГЕЛОВА

- коњ I '93 150x130 см
- коњ '92 130x150 см

КИРО АНГЕЛОВСКИ

- композиција I '92 110x90 см
- композиција II '93 130x110 см

БАСНАРКОВ НИКОЛА

- вселенски брод I 100x140 см
- вселенски брод II 140x100 см

ИЛИНКА ГЛИГОРОВА – СУЗА

- подрачје на инсектите I 60x80 см
- подрачје на инсектите II 60x80 см
- подрачје на инсектите III 70x85 см
- вибрации 90x120 см
- постоење 60x80 см

КОНСТАНТИН МАЗЕВ

- портрет I 131x97 см
- портрет II 100x100 см

ПЕТАР МАЗЕВ

- жена 97x135 см
- љубовна игра 136x240 см
- во чест на син ми Коце 100x130 см
- портрет I 50x60 см
- портрет II 50x60 см

ГЛИГОР МУКАЕТОВ

- клаус тро фобија 50x34 см
- куче 42x29 см

СТАНКО МИЦЕВ

- совест 99x79 см
- женски акт 90x80 см

ПЕТАР НАНЕВСКИ

- коњаник I 70x90 см
- коњаник II 70x90 см
- фасадите на Троја 100x100 см

РИСТО СОКОЛОВ – СОКОЛ

- ерупција – линија 100x120 см
- ерупција – портрет 70x100 см
- ерупција – акт 70x100 см

АНА ТЕМКОВА

- циклус плодови I 65x80 см
- циклус плодови II 50x50 см
- кровови 80x120 см

ГЛИГОР ЧЕМЕРСКИ

- патетична глава 140x170 см
- македонско рондо 140x170 см
- св. Ѓорѓија и ламјата I 100x70 см
- св. Ѓорѓија и ламјата II 100x70 см
- св. Ѓорѓија и ламјата III 100x70 см

СИМОН ШЕМОВ

- локуф I 68x49 см
- локуф II 60x49 см
- локуф III 60x49 см
- локуф IV 60x49 см
- локуф V 60x49 см

УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА – КУМАНОВО

24 – 09 – 7 – 10 1993 год.

ИЗДАВАЧ: НАРОДЕН МУЗЕЈ – КУМАНОВО

ГЛАВЕН И ОДГОВОРЕН: Јоско Јакимовски

ПРЕДГОВОР: Глигор Чемерски

ПОСТАВКА НА ИЗЛОЖБАТА: Тане Атанасовски и
Перо Величковски

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ИЗЛОЖБАТА:

– УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА – КУМАНОВО

– МУЗЕЈ – ГАЛЕРИЈА – КАВАДАРЦИ

– Друштво на ликовни уметници на Македонија

ПЕЧАТНИЦА: „ПРОСВЕТА“ – КУМАНОВО